

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO**

Seduta tas-27 ta' Marzu, 2012

Appell Kriminali Numru. 515/2010

**Il-Pulizija
(Supt. Neil Harrison)
Vs
Eusebio Busuttil**

Il-Qorti,

Rat l-akkuži dedotti kontra l-appellat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tall-fis-16 ta' Novembru 2003 u matul l-aħħar tliet xhur qabel dina d-data :

- a) xjentement laqa` għandu jew xtara ħwejjeg misruqa, meħuda b'qerq, jew akkwistati b'reat, li l-valur huwa ta' aktar minn LM100;
- b) talli sar reċidiv b'sentenza tal-Qorti tal-Appelli Kriminali tat-23 ta' Mejju, 2001 u sentenza oħra mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati ta' Malta (Magt. Dr. A. Lofaro) tal-24 ta' Gunju 1999.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-16 ta' Novembru, 2010, li biha sabet lill-appellat mhux ħati skont l-akkuża w illiberatu.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fit-2 ta' Dicembru, 2010, li bih talab li din il-Qorti jogħġobha tħassar u tirrevoka s-sentenza u minflok issib lill-appellat ħati tal-akkuża kif dedotta kontra tiegħu u tinfliegi l-piena kontra tiegħu skont il-liġi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravju tal-appellant fil-qosor, huwa s-segwenti u cioe':-

Illi l-appellant irċieva l-atti tal-kawża u ħassu aggravat bihom in kwantu l-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali, għaddiet għad-deċiżjoni tagħha bħala riżultat ta' apprezzament żbaljat tal-provi li tressqu quddiemha u dan peress li mill-provi prodotti quddiem dik il-Qorti, kemm mit-testimonjanzi kif ukoll mid-dokumenti prodotti, dik l-istess Qorti ma setgħetx legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjoni minnha milħuqa (li tiddikjara lill-imputat mhux ħati) stante li gie pruvat lil hinn minn kull dubju dettagħ mir-raguni li l-appellant kien wettaq ir-reat imputat lilu. U għalhekk l-esponent qed jinterponi dan l-appell ai termini tal-artikolu 413(1)(c) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi dan l-appell jiċċentra fuq l-apprezzament tal-fatti magħmul mill-Ewwel Qorti. Issa, kif dejjem gie ritenut minn din il-Qorti, l-Qorti tal-Appell ma tissostitwix id-diskrezzjoni u l-ġudizzju tagħha għal dak tal-Ewwel Qorti meta si tratta t'apprezzament tal-fatti, iżda tagħmel eżami approfondit tal-istess biex tara jekk il-konklużjoni li tkun waslet għaliha l-Ewwel Qorti fuq il-fatti li jkunu rriżultawlha setgħetx tasal għaliha fuq baži ta' ligi u ta' raġjonevolezza. Fi kliem iehor tara jekk dik il-konklużjoni kinetx waħda

“safe and satisfactory” fid-dawl tar-rizultanzi. “Illi appropositu ta’ dan, din il-Qorti tirriferi ghal dak li ngħad minn Lord Chief Justice Widgery fil-kawza “R. v. Cooper” ([1969] 1 QB 276) (in konnessjoni mal-artikolu tal-ligi Ingliza s. 2 (1) (a) tal-Criminal Appeal Act, 1968) :-

“assuming that there was no specific error in the conduct of the trial , an appeal court will be very reluctant to interfere with the jury’s verdict (in this case with the conclusions of the learned Magistrate) , because the jury will have had the advantage of seeing and hearing the witnesses , whereas the appeal court normally determines the appeal on the basis of papers alone . However, should the overall feel of the case – including the apparent weakness of the prosecution evidence as revealed from the transcript of the proceedings – leave the court with a lurking doubt as to whether an injustice may have been done, then, very exceptionally, a conviction will be quashed.” (Ara wkoll Blackstone’s Criminal Practice (1991), p. 1392). Illi dan il-principju ġie dejjem applikat fil-ġurisprudenza reċenti anki għall-każijiet fejn l-apprezzament tal-fatti li kontra tiegħu jkun qed isir appell, ikun sar mill-Maġistrat togħiġi fil-kaz t'appelli minn deċiżjonijiet tal-Qrati tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali. Ovvjamento japplika ugwalment fil-każijiet fejn l-appell ikun qed isir mill-prosekuzzjoni.

II-Fatti

Waqt tfittxija tal-Pulizija ¹fir-residenza tal-appellat fis-16 ta’ Novembru tas-sena 2003, kien elevat senter tal-għamla Luigi Franchi bin-numru B 27460. Fl-istqarrija tiegħu, magħmula fit-18 ta’ Novembru 2003, l-appellat kien qal li s-senter kien tiegħu u li kien ilu għandu tliet xhur. Huwa qal li kien xtrah minn Bieb il-Belt minn għand wieħed li għandu Marina blue pero’ ma kienx jaf x’jismu. Huwa kien partu ma’ ċurkett li klien jijsa Lm80.

¹ Ara xhieda ta’ PS 279 Kevin Gauci a fol 17; PC 1099 Charles Farrugia; WpS 89 Mariella Spiteri fol 38; PS 1044 Gordon Calleja fol 41;

Kopja Informali ta' Sentenza

Lill-Pulizija għall-ewwel kien qalilhom li s-senter kien ta' ħuh li kien ilu mejjet mis-sena 1998 u li kien sabu fuq xi raff wara li miet. Iżda, skont l-appellat, il-verita' kienet li hu kien xtrah mill-Belt u li kien gideb għax ma kellux liċenzja għalih.

Is-senter kien insteraq minn għand certu Ġużeppi Aquilina li kien xtrah fit-23 ta' Frar 1971 għall-prezz ta' Lm100. (fol 23 u l-process verbal tad-29 t'April, 2003)

Il-Prosekuzzjoni ppreżentat ukoll sentenzi (24 ta' Jannar 199 fol 45 – piena priġunerija ta' tliet snin u 23 ta' Mejju 2001 – ġumes snin priġunerija) għall-iskop tal-prova tar-reċidiva.

Is-Supretendent (illum Assistent Kummissarju) Neil Harrison ikkonferma li s-senter kien irregistrat f'isem Gużeppi Aquilina u stima tal-valur tiegħu - €186. (fol 78 u 84).

L-Avukat Ĝenerali ta dawn l-artikoli: 334, 49, 50, 31 u 533 tal-Kap 9. (fol 92).

L-imputat xehed fit-2 ta' Diċembru 2009 (fol 95). Huwa qal li dak iż-żmien kien imur qadad ħbieb godda u bed ajmur għall-kaċċa ma' sħabu. Huwa kien qiegħed Putirjal il-Belt u sema' lil xi ħadd jgħid li kelli senter għall-bejgħ. Huwa ma kellux flus u partu ma' ċurkett tad-deheb. Huwa kien staqsa lill-bejjiegħ jekk kienx misruq jew le u l-bejjiegħ kien qallu li ma kienx misruq. Il-bejjiegħ kelli vann blu marina u joqħigod Haż-Żebbuġ. Huwa żied jixhed li meta kelli t-tort ħadu u baxxa rasu iż-żda din kienet il-verita'. Huwa qal li –ċurkett kien jiswa tmenin lira Maltin (€186.4). (fol 96). Dan kien ċurkett tal-Lira. Lilu l-bejjiegħ kien talbu Lm100.

Punti Legali L-elementi tar-reat ta' riċettazzjoni

Il-Qorti hawn ser tiċċita x'intqal mill-Qorti tal-Appell Kriminali. Preseduta mill-Imħallef Dr Joseph Galea

Debono, fis-sentenza 'Il-Pulizija versus Darren Debono' tal-15 ta' Jannar, 2009. F'dik is-sentenza ntqal dan li ġej:

'Illi skont il-ġurisprudenza sabiex persuna tinstab ħatja ta' riċettazzjoni hu meħtieġ li jikkonkorru is-segwenti tliet rekwiżiti u ciee' :

1. il-provenjenza lleġittima tal-oġgett in kwistjoni ossia li jkun insteraq, jew ġie meħud b' qerq jew akkwistat b' reat ieħor;
2. I-akkużat irid ikun laqa' għandu jew xtara tali oġgett li għandu provenjenza lleġittima; u
3. fil-mument tal-akkwist, I-akkużat kien jaf bil-provenjenza lleġittima tal-oġgett in kwistjoni (ara App. Krim "Il-Pulizija vs. Bugelli" [24.1.1942]; "Il-Pulizija vs. Giovanni Grima" [25.10.2002])

L-element formali ta' dar-reat hu li I-akkużat kien konsapevoli tal-provenjenza illeċita tal-oġgett suġġett tar-riċettazzjoni. Dan ir-rekwiżit jista' jiġi pruvat kemm minn provi diretti kif ukoll minn provi indizjarji. Hekk fl-Appell Kriminali "Il-Pulizija vs. John Briguglio" [24.6.1961] (per Harding J.) kien ġie ritenut li :-

"Min jakkwista oggett taħt ċirkostanzi li fihom imissu jissuspetta li dak l-oġgett kellu provenjenza illeġittima, u ntant ma jagħmel xejn biex jikkontrolla dik il-provenjenza, u jagħlaq għajnejh, huwa ħati ta' din in-negligenza u kwindi ta' riċettazzjoni."

Ġie ukoll ritenut li dan l-element formali tar-reat in diżamina ikun jissussisti anki jekk I-akkużat ikun irċieva jew xtara l-oġgett fil-waqt li jkollu jew inkella imissu kellu suspett li l-persuna li tagħtu dak l-oġgett setgħet għiet f' pussess ta' dak l-oġgett b' mod illeċitu w b' dana kollu xorta jilqa' għandu jew jixtri tali oġgett mingħajr ma jagħmel xejn biex jivverifika u jaċċerta ruħu li l-pussess ta' dik il-persuna l-oħra kien wieħed leġġitimu u mhux kif kien qed jissuspetta hu. (ara App. Krim. "Il-Pulizija vs. J. Briguglio" [24.6.1961]; "Il-Pulizija vs. John Dimech" [24.6.1961]; "Il-Pulizija vs. George Tabone" [24.6.1961] u "Il-Pulizija vs. Tancred Borg" [26.10.1998])

S' intendi ix-xjenza mehtiega fir-ricettatur tirrigwarda I-provenjenza kriminuza ġenerika u ma tirreferix għad-dettalji specifiċi tar-reat prinċipali. (Ara App. Krim. "Il-Pulizija vs. Joseph Piscopo" [21.3.1953]; "Il-Pulizija vs. Nazzareno Zarb" [16.12.1998] u oħrajn)

Kif jgħid il-KENNY :

"The knowledge : The prisoner must have received the stolen goods with knowledge then of their having been stolen.. Such knowledge may be presumed prima facie if he knew of circumstances so suspicious as to convince any reasonable man that the goods had been stolen - e.g. ...when an unlikely vendor offers them for an unlikely price ... His subsequent conduct may be evidence of such knowledge - e.g. ... selling them surreptitiously ... or making no written entry of having bought them."

Id-Doctrine of recent possession

L-Ewwel Onorabbi Qorti fis-sentenza tagħha rreferiet għad-doctrine of recent possession meta qalet hekk:

'Lanqas ma tista' tiġi invokata t-teorija tal-pussess reċenti tal-oġġett misruq, il-ġħaliex, kif ddiga' spjegat, għaddew il-fuq minn ħdax-il xahar mis-serqa originali.'

Għalhekk il-Qorti għarblek ukoll dan il-kunċett permezz ta' referenza għall-każistika Maltija u barranija kif jidher hawn taħt.

Fid-deċiżjoni mogħtija mill-Imħallef I-Onor.Vincent DeGaetano fis-26 t'Awwissu 1998 fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Emanuel Seisun U Pius sive Pio Micallef' intqal dan li ġej:

'It-teorija (theory of unlawful possession of recently stolen goods) mhix xejn ħlief l-applikazzjoni tal-bon sens għall-ċirkostanzi partikolari li jkunu jirriżultaw ippruvati fis-sens li meta jiġu ppruvati certi fatti dawn jistgħu waħedhom iwasslu raġonevolment għall-konklużjoni li persuna

partikolari tkun ħatja tar-reat ta' serq tal-oġġetti misjuba għandha jew, skont iċ-ċirkostanzi, tar-reat ta' riċetazzjoni ta' dawk l-oġġetti.' (Volum LXXXII 1998 Part IV).

Fl-istess sentenza I-Qorti kkwotat estensivament mill-Archbold: Criminal Pleading, Evidence and Practice 1997 paras 21-125, 21- 126 li huma riprodotti verbatim fl-edizzjoni tas-sena 2004. II-Qorti ser tirriproduċi dak li hemm fl-Archbold li jidher bl-istess kliem a fol 325 tal-istess volum:

'There appears to have been widespread misunderstanding of the so-called doctrine of recent possession. The 'rule' is, it is submitted, that where it is proved that premises have been entered and property stolen therefrom and that very soon after the entry the defendant was found in possession of the property, it is open to the jury to convict him of burglary, and the jury should so be directed: see R v Loughlin, 35 Cr.App.R 69; R v Seymour 38 Cr App.R.68. This of course applies equally to thefts other than in the course of a burglary, whether a pickpocketing or an armed robbery.

In R v Smythe 72 Cr.App.R.8.C.A., the court stressed that there is a misconception to think that recent possession is a material consideration only in cases of handling; it adopted the following passage from Cross on Evidence 5th ed., p.49 (now 8th ed p.35): 'If someone is found in possession of goods soon after they have been missed and he fails to give a credible explanation of the manner in which he came by them, the jury are justified in inferring that he was either the thief or else guilty of dishonestly handling the goods, knowing or believing them to have been stolen. The absence of an explanation is equally significant whether the case is being considered as one of theft or handling, but it has come into particular prominence in connection with the latter because persons found in possession of stolen goods are apt to say that they acquired them innocently from someone else. Where the only evidence is that the defendant on a charge of handling was in possession of stolen goods, a jury may infer guilty knowledge or belief (a) if he offers no explanation to account for his possession, or (b) if the jury

are satisfied that the explanation he does offer is untrue. Every case depends on its own facts. There is no magic in any given length of time. However, it is submitted that in many cases where the only evidence is that of recent possession, it will be impossible to exclude the possibility that the defendant was merely a receiver or the stolen property; in such cases a count of burglary ought not to be left to the jury. However, that applies where recent possession is literally the only evidence. The reality is, that in the great majority of cases there are other pieces of evidence which tend to point the case one way or the other. It would be impossible to compile a definitive list of circumstances which might be relevant. They will include, however, the time and place of the theft, the type of property stolen, the likelihood of it being sold on quickly, the circumstances of the defendant, whether he has any connection with the victim or with the place where the theft occurred, anything said by the defendant and how that fits in or does not fit in with the available evidence.'

Iżda d-doctrine of recent possession mhix l-unika prova ta' riċetazzjoni. Dan jirriżulta kemm mill-ġurisprudenza barranija kif ukoll Maltija. Filfatt a fol 1898 tal-Archbold, edizzjoni 2003, insibu hekk:

'The doctrine is only a particular aspect of the general proposition that where suspicious circumstances appear to demand an explanation, and no explanation or an entirely incredible explanation is given, the lack of explanation may warrant an inference of guilty knowledge in the defendant. This again is only part of a wider proposition that guilt may be inferred from unreasonable behaviour of a defendant when confronted with facts which seem to accuse. (per Stocker L.J. at p.103)'.

Min-naħha l-oħra skont il-ġurisprudenza tal-Qrati Maltin, kif diġa' ntwera aktar 'il fuq, jista' jkun hemm indizji oħra li jwasslu lill-Qorti biex issib lil persuna ħatja ta' dan ir-reat. Filfatt, il-Qorti tal-Appell Kriminali diversament preseduta kkummentat hekk:

'Ir-reat ta' riċetazzjoni, fost elementi oħra, jirrikjedi li min qed jakkwista jrid ikun jaf li dak l-oġġett kien ġej minn serq jew xi attivita' oħra illegali, jew seta' raġonevolment jissuspetta li kellu l-origini tiegħu hekk, u dan minn diversi ċirkostanzi li huma di natura suspectuži, bħal ġer eżempju, prezz irriżorju, transazzjoji fl-imwarrab u fid-dlam u bil-moħbi tal-pubbliku, bejjiegħ mhux magħruf, u ċirkostanzi simili li bil-fors iqajmu suspett raġonevoli li f'dak in-neozju hemm xi ħaġa mhux normali.'²

Ikkonsidrat

Applikazzjoni tal-punti legali għall-fatti.

L-ewwel żewġ elementi – jiġifieri li l-oġġett li nstab għand l-appellat kien misruq u li hu aċċetta għandu oġġett misruq ġew ippruvati mill-Prosekuzzjoni.

Il-qofol tal-kwistjoni huwa t-tielet element, jiġifieri li fil-mument tal-akkwist l-appelalt kien jaf li l-oġġett kien misruq. L-Ewwel Onorabbli skartat id-doctrine of recent possession għaliex kien għaddha żmien mhux ħażin (ukoll jekk wieħed iqis it-tmien xħur li qed issemmi l-Prosekuzzjoni).

Iżda t-tielet element ma jkunx ippruvat bid-doctrine of recent possession biss. L-Ewwel Onorabbli Qorti skartat kemm il-kwistjoni dwar il-prezz kif ukoll li l-appellat bidel il-verżjoni tiegħu.

Dwar il-prezz il-Prosekuzzjoni ġabet stima tas-senter li kienet tammonta għal €186 waqt li l-appellat qal kemm waqt l-istqarrija kif ukoll meta xehed li dan kien jiswa Lm80 li jiissarrfu f€186. Għalhekk l-Ewwel Onorabbli Qorti kellha raġun tgħid li ma kellhiex prezz irriżorju speċjalment fin-nuqqas ta' prova konkreta ta' kemm kien

² Il-Pulizija versus Carmel sive Charles Farrugia 31 ta' Lulju 1998 Vol.LXXXII paġġina 284 et fejn il-Qorti ma kinitx sabet lill-imputat hati ta' dan ir-reat minħabba li d-dghajjes għandhom depreciation qawwi, id-dghajsa kienet mixtri ja fl-apert, fil-ħanut tiegħu ta' dealer tad-dghajjes.....F'hanut ta' second hand boats, bħal ta' karozzi, jidhol kulħadd u ħafna drabi deals isiru anke f'inkontru wieħed.

jiswa ċurkett tal-Lira fis-sena 2002. (Illum jiswa aktar minħabba li d-deheb għola).

Li fadal x'wieħed jikkonsidra huma tliet dettalji: fejn inxtara (Putirjal), l-mistoqsija li għamel l-appellat lill-bejjiegħ jekk is-senter kien misruq u l-bidla fil-verżjoni.

L-Avukat Ġenerali ssottometta li dawn mhux affarijiet li jinxraw Putirjal. Dan huwa dettal li din il-Qorti frankament ma temmnux għax is-senters – ħaġa minnhom nnifishom sensittiva tant li trid licenzja - ma jinbigħux f'Putirjal. Il-mistoqsija li allega li għamel diġa' turi li l-appellat kellu dubju dwar il-provenjenza tal-oġġett u li għalhekk kien missu indaga aktar dwar dan l-element. Il-fatti li l-appellat ta' dwar il-bejjiegħ huma fl-ajru kif ħafna drabi jagħmlu r-ricettaturi u dan meta hemm bejgħ ta' senter fin-nofs. Il-Qorti qieset ukoll il-bdil fil-verżjoni magħmulu mill-appellat meta ra li l-istorja li kien ħoloq kienet ser titkisser quddiem il-prova čara minn fejn kien ġie is-senter. L-iskuża li ġab għal din il-bidla – jiġifieri għaxx ma kellux licenzja għass-senter- hija skuža fjakka għall-aħħar għax jekk wieħed ma għandux licenzja biex iżomm senter, li tgħid li s-senter huwa ta' ħuk m'hu ser jiġiustifika xejn.

Ir-reċidiva kienet ippruvata.

Għalhekk il-Qorti qed tiddeċiedi li tilqa' l-appell tal-Avukat Ġenerali u qed tirrevoka s-sentenza mogħtija fl-ismijiet premessi fis-16 ta' Novembru 2010 fejn il-Qorti illiberat lill-appellat minn kull ħtija u piena minflok, wara li rat l-artikoli 334, 49, 50, 31 u 533 tal-Kap 9 qed issib lill-appellat ħati taż-żewġ imputazzjonijiet dedotti kontrih, u wara li qieset li s-senter ingħata lura lil sidu u li valur tiegħu kien ta' €186. Fiċ-ċirkostanzi l-Qorti jidhrilha li jkun aktar idoneju li flok tikkundanna lill-imputat qed tordna li ai termini tal-artikolu 11 tal-Kap 446 jitpoġġa taħt Ordni ta' Servizz lill-Komunita' għal erbgħin siegħa. Jekk jonqos li jagħmel dan, l-appellat qed ikun imwissi bil-konseguenzi serji li jista' jkun hemm.

Ordni ta' Servizz fil-Komunita'

Illum 27 ta' Marzu 2012.

Il-Qorti qed tordna li Eusebio Busuttil (ID 352167M) jitpoġġa taħt Ordni ta' Servizz lill-Komunita' għal erbgħin siegħha ai termini tal-artikolu 11 tal-Kap 446..

Din l-Ordni għandha tkun komunikata lid-Direttur tal-Probation Services bl-indirizz u n-numru tat-telefon ta' Eusebio Busuttil.

Data.....

Iffirmata.....

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----